
Jelle Harder heeft het idee dat de merel steeds vroeger in de ochtend begint te zingen. Hij legde zijn idee voor aan de leden van het Goois Vogelnet. Inmiddels bestaat het Goois Vogelnet uit meer dan honderd via de computer met elkaar discussiërende vogelaars. Hierbij het verhaal van Jelle en enkele reacties.

Jelle Harder

Zingt de merel steeds vroeger?

Sinds 1967 tel ik jaarlijks in het Laarder Wasmeer bij Hilversum de broedvogels. Toen ik nog in Hilversum woonde op een steenworp afstand van het Wasmeer (soms hoorde ik de Groene kikkers daar kwaken) was 's morgens vroeg het begin van de merelzang vaak voor mij het teken dat ik dan van huis moest vertrekken om de eerste zingende merels in het Laarder Wasmeer te horen. Het verschil tussen de begintijd van de merelzang in Hilversum (stad) en het Wasmeer (buitengebied) bedroeg maximaal 15 minuten. Voor mij precies genoeg tijd om op tijd te zijn voor de eerste zang. Uit de literatuur en de praktijk is het mij bekend dat je merels kunt horen zingen vanaf 75-60 minuten vóór zonsopgang. Veel eerder hoor je ze niet.

Nu woon ik al weer enkele jaren in Bussum en moet ik eerder van huis. Maar wat mij dit jaar opvalt is het volgende: Reeds 1 tot 2 uur vóór zonsopgang hoor ik dit jaar de Merels in Bussum al zingen! Bijvoorbeeld vrijdag 24 maart kwam de zon op om 06.34 uur (wintertijd). Omdat ik die ochtend wilde gaan inventariseren liep ik om 04.40 even naar buiten om het weer te ervaren. In Bussum waren op veel plekken al merels te horen! Dat is bijna twee uur vóór zonsopkomst. In het Laarder Wasmeer heb ik

niet gemerkt dat de merels eerder voor zonsopgang waren gaan zingen. Ook op andere dagen niet. Wat is er aan de hand met de merels? Of gebeuren er dingen die ik in het verleden niet goed gezien en geregistreerd heb? Wie heeft deze ervaringen ook of kan mij vertellen dat dit heel gewoon is?

Reactie van Jan Hendrik van Oers, voorzitter Vogelwerkgroep Amsterdam:

In het Vondelpark van Amsterdam kun je in mei vrijwel de hele nacht door merels horen zingen, vaak in het schijnsel van een lantaarnpaal. Ik heb nooit onderzocht of een merel echt werkelijk de nacht rond zong, maar gezien mijn ervaring dat het merelgezing een uur voor zonsopgang veel intensiever is dan tijdens de rest van de nacht ga ik ervan uit dat individuele merels een déél van de nacht gebruiken om hun territorium vocaal af te bakenen.

Reactie van Jaap Vlaanderen:

Onlangs was ik in een klein natuurpark in Aken en daar heb ik een aardig informatiepaneel bekeken, dat ging over de relatie vogelsoort en tijdstip van de eerste zang. Het ijkpunt was medio mei. Er werden zo'n twintig vogels getoond die op een duidelijke

wijze in relatie met de tijd werden weergegeven. Men was nogal stellig in de relatie soort - tijdstip. En wat de merel betreft viel het mij op dat deze tot de 'kopgroep' behoorde. En als ik me goed herinner stonden er tijden bij van 1½ -2 uur voor zonsopgang. Kortom; de Duitse merels staan in ieder geval vroeger op.

Reactie van Dick Lublink:

Ik durf geen harde conclusie te verbinden aan de weinige waarnemingen die ik hierover heb, maar het viel mij onlangs op dat er 's avonds om half elf (wintertijd) nog een merel aan het zingen was bij mij in de buurt in Amsterdam-Watergraafsmeer. Ik hield het op de invloed van het vele licht van de straatlantarens. Een verschijnsel dat ik wel goed ken van de roodborst. Die heb ik regelmatig tot middernacht horen zingen onder invloed van het aanwezige kunstlicht.

Aanmelden

Wilt u ook vrijwel dagelijks op de hoogte gehouden worden van de laatste ontwikkelingen, waarnemingen en discussies over vogels in Gooi en Omstreken? Meld u dan ook aan voor het Goois Vogelnet, de gratis e-mailservice van de vogelwerkgroep. Aanmelden kan via: pieter.schut@wx.nl